

> Retouradres Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
De heer H.M. de Jonge
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/WS/bs/ATR2201/2022-U095

Uw referentie

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Datum 31 augustus 2022
Betreft Wijziging van de Woningwet i.v.m. het regelen van een grondslag voor het verwerken van het BSN van woningzoekenden door toegelaten instellingen en woonruimteverdelers i.v.m. het uitvoeren van een digitale inkomens-toets

Geachte heer De Jonge,

Op 27 juli 2022 heeft u het voorstel tot *Wijziging van de Woningwet in verband met het regelen van een grondslag voor het verwerken van het burgerservicenummer van woningzoekenden door toegelaten instellingen en woonruimteverdelers in het verband met het uitvoeren van een digitale inkomensstoets* aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies aangeboden.

De Woningwet regelt dat woningcorporaties een inkomensstoets moeten uitvoeren, voordat zij een sociale huurwoning aan een woningzoekende mogen toewijzen.¹ Op dit moment wordt de inkomensstoets nog uitgevoerd door middel van een inkomensverklaring², die de Belastingdienst op aanvraag van de woningzoekende aan die woningzoekende verstrekt. Dit proces is omslachtig; het vraagt meerdere handelingen van woningzoekenden en woningcorporaties. Verder is het gevoelig voor fouten en fraude. Daarom is in 2021 een pilot uitgevoerd waarin het werken met digitale inkomensgegevens ten behoeve van de inkomensstoets is beproefd. In deze pilot werden inkomensgegevens - met toestemming van de betreffende woningzoekende - rechtstreeks vanuit de Basisregistratie Inkomens (BRI) van de Belastingdienst gedeeld met de deelnemende woningcorporaties. Hierbij werd gebruik gemaakt van persoonsgegevens uit de Basisregistratie personen (BRP) om de inkomensgegevens te verifiëren.

Uit evaluatie van die pilot bleek dat zowel woningzoekenden als woningcorporaties het proces met de digitale inkomensstoets makkelijker, efficiënter, sneller en eerlijker vonden. Ook leidt het tot verlaging van de administratieve lasten.

Wel bleken de bij de pilot gebruikte BRP-gegevens tot matchingsproblemen te leiden met de NAW-gegevens, die de woningcorporaties in hun systemen hadden staan. Hierdoor kon in relatief veel gevallen niet eenduidig en geautomatiseerd vastgesteld worden dat het inkomen, dat werd verstrekt bij het reageren op een woning, bij dezelfde persoon

¹ Artikel 46 van de Woningwet

² De inkomensverklaring houdt in: het authentieke inkomensgegeven (AIG) afkomstig uit de Basisregistratie Inkomens (BRI) van de Belastingdienst. Op die verklaring staan identificerende gegevens vermeld, waaruit blijkt op wie de inkomensgegevens betrekking hebben.

hoorde die zich had ingeschreven als woningzoekende. Het gebruik van het burgerservicenummer (BSN) biedt hiervoor een oplossing.

Het voorliggende wetsvoorstel creëert een grondslag in de Woningwet voor het kunnen verwerken van het BSN van woningzoekenden door woningcorporaties (zogenaamde toegelaten instellingen) en hun woonruimteverdelers.³ Zij kunnen het BSN en de digitale inkomensgegevens van de woningzoekende gebruiken bij het uitvoeren van de inkomens-toets die nodig is voor de toewijzing van een sociale huurwoning.⁴ Het gebruik van het BSN maakt het mogelijk om met zekerheid vast te stellen dat het inkomen daadwerkelijk bij een persoon hoort en dat die persoon al voor een bepaalde periode ingeschreven staat.

Inhoud van het voorstel

Het voorstel voegt een aantal leden toe aan artikel 46 van de Woningwet, die het volgende regelen:

1. De grondslag op basis waarvan de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening woningcorporaties en woonruimteverdelers op hun eigen verzoek kan aanwijzen ten behoeve van het toepassen van een digitale procedure voor de inkomensvaststelling. Hierna zijn zij verplicht om het BSN van een woningzoekende te verwerken ten behoeve van het registreren van de inschrijving van de woningzoekende en de digitale inkomensgegevens;
2. De voorwaarde dat een woningzoekende moet instemmen met de digitale procedure van registratie en inkomensvaststelling, waartoe het inkomensgegeven digitaal wordt vertrekt aan de woningcorporatie of woonruimteverdelers en het BSN door hen wordt verwerkt. Hiertoe moet de woningcorporatie of de woonruimteverdelers aan woningzoekende voldoende informatie verstrekken zodat hij een afgewogen beslissing kan nemen;
3. De toegang van de aangewezen woningcorporatie en woonruimteverdelers tot de Beheervoorziening BSN (indien de woningzoekende instemt);
4. Een delegatiegrondslag zodat eventueel bij AMvB nadere voorschriften gegeven kunnen worden over de verwerking van het BSN, bijvoorbeeld in verband met de beveiliging.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

³ Woonruimteverdelers zijn derden die in opdracht van één of meer woningcorporaties werkzaamheden verrichten, zoals de inschrijving van woningzoekenden, het tonen van het woningaanbod en het contact met woningzoekenden. Woningcorporaties kunnen dit overigens ook zelf uitvoeren.

⁴ Zij krijgen daartoe toegang tot de Beheervoorziening BSN. Dit is het geheel van technische voorzieningen dat zorgt voor het beheer van het BSN.

1. *Nut en noodzaak*

Het voorliggende wetsvoorstel maakt het mogelijk dat woningcorporaties en woonruimteverdelers bij de inschrijving van woningzoekenden en de inkomenstoets gebruik maken van digitale inkomensgegevens en het BSN van de woningzoekende. Volgens de toelichting bij het wetsvoorstel is deze wijziging nodig omdat dit proces momenteel omslachtig, inefficiënt en fouten- en fraudegevoelig is. Digitalisering van de gegevensstroom voor de inkomenstoets vergemakkelijkt dit proces voor de betrokkenen en neemt de ruimte voor fouten en fraude zoveel mogelijk weg. Deze digitalisering ligt in lijn met een wens daartoe vanuit de sector en leidt tot vermindering van administratieve lasten voor zowel de sector als de woningzoekenden. Dit is ook gebleken uit een daartoe uitgevoerde pilot waarin de werkwijze om inkomensgegevens rechtstreeks vanuit de BRI van de Belastingdienst, te delen met deelnemende woningcorporaties werd beproefd. In die pilot werd gebruik gemaakt van identificerende gegevens van woningzoekende afkomstig uit de BRP. Uit de pilot bleek dat deze BRP-gegevens niet voldoende overeen kwamen met de NAW-gegevens, zoals die bij de woningcorporaties en woonruimteverdelers stonden geregistreerd. Het gebruik van het BSN verhelpt dit.

Het college heeft geen opmerkingen bij de onderbouwing van het nut of de noodzaak van het wetsvoorstel.

2. *Minder belastende alternatieven*

Het voorliggende wetsvoorstel vormt een minder belastend alternatief voor de huidige situatie. Door de digitalisering wordt het proces van de inkomenstoets minder belastend voor zowel woningcorporaties en woonruimteverdelers als voor woningzoekenden. Een nog minder belastend alternatief is dat woningcorporaties en woonruimteverdelers zich niet op eigen verzoek hoeven te laten aanwijzen als gebruiker van het BSN en ook niet verplicht worden om het BSN altijd te gebruiken. De systematiek van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer (Wabb) staat dit echter niet toe. Volgens de Wabb is een gebruiker (anders dan een overheidsorgaan) bij of krachtens de wet *verplicht* om het BSN te verwerken. Daarom kiest het voorliggende wetsvoorstel er voor om woningcorporaties en woonruimteverdelers zich op eigen verzoek te laten aanwijzen door de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, op basis waarvan zij de verplichting krijgen tot de verwerking van het BSN bij registratie van woningzoekenden en inkomenstoets. De digitalisering van de inkomenstoets is niet verplicht. Woningcorporaties en woonruimteverdelers die besluiten hun inkomenstoets niet te digitaliseren, kunnen blijven werken met de door de woningzoekende bij de Belastingdienst aangevraagde inkomensverklaring.

Het college heeft geen opmerkingen ten aanzien van mogelijk minder belastende alternatieven.

3. *Werkbaarheid*

De toelichting beschrijft stapsgewijs wat de voorgestelde digitale werkwijze in de praktijk betekent voor de betreffende woningzoekenden en de aangewezen woningcorporaties en woonruimteverdelers. Daarbij worden twee momenten onderscheiden waarbij het BSN een rol speelt: bij de inschrijving en bij de inkomenstoets. Bij de inschrijving wordt nog

onderscheid gemaakt tussen het feit of een woningzoekende al voor de inwerkingtreding van het voorliggende wetsvoorstel stond ingeschreven of daarna.

Volgens het voorliggende wetsvoorstel dient een woningcorporatie of woonruimteverdelers een woningzoekende te verzoeken om in te stemmen met de digitale procedure voor de inkomensvaststelling. Om hierover een afgewogen beslissing te kunnen nemen moeten de woningcorporatie en woonruimteverdelers de woningzoekende hierover goed informeren. Stemt een woningzoekende in, dan regelt hij de verstrekking van zijn BSN door met zijn DigiD in te loggen in de MijnOverheid-omgeving en daar voor verstrekking van zijn BSN te kiezen. Zo nodig ontvangt hij daarbij instructie of kan hij contact opnemen met zijn woningcorporatie of woonruimteverdelers. Als de instemming is geregeld, raadpleegt de woningcorporatie of woonruimteverdelers de Beheervoorziening BSN om het BSN vast te stellen. Ten behoeve van de inkomensvoets haalt MijnOverheid de inkomensgegevens op uit de Basisregistratie Inkomens (BRI) van de Belastingdienst met behulp van het via DigiD verkregen BSN.

Een woningzoekende kan ervoor kiezen om de inkomensverklaring op de bestaande wijze op te vragen bij de Belastingdienst en aan te leveren bij de woningcorporatie of woonruimteverdelers.

In 2021 is een pilot uitgevoerd om de werkwijze met de digitale inkomensgegevens te beproeven. Tijdens deze pilot is een gebruikersonderzoek uitgevoerd dat uitwees dat zowel woningcorporaties en woonruimteverdelers als woningzoekenden de geteste werkwijze makkelijker en efficiënter (en dus werkbaarder) vonden dan het bestaande proces. Het gebruik van persoonsgegevens uit het Basisregister persoonsgegevens (BRP) tijdens de pilot bleek echter tot matchingsproblemen te leiden met de NAW-gegevens in de systemen van de woningcorporaties en woonruimteverdelers. Het gebruik van het BSN vormt hier een oplossing voor.

Het college heeft geen opmerkingen met betrekking tot de werkbaarheid van het voorliggende wetsvoorstel.

4. *Gevolgen regeldruk*

De toelichting bij het wetsvoorstel verwijst naar een lastendrukonderzoek dat is uitgevoerd door Sira Consulting.⁵ Conclusie van dit onderzoek is dat naar verwachting het gebruik van het BSN en het digitaliseren van de gegevensstroom voor de inkomensvoets voor woningcorporaties en woonruimteverdelers leiden tot een *eenmalige toename* van de regeldrukkosten van minimaal € 2,1 miljoen en maximaal € 4,4 miljoen. Voor woningzoekenden die op het moment van inwerkingtreding van voorliggend voorstel reeds zijn ingeschreven en er op verzoek van de woningcorporatie of woonruimteverdelers voor kiezen om alsnog hun BSN te verstrekken, geldt dat de regeldrukkosten *eenmalig* toenemen met € 2,7 miljoen.

Tegenover de eenmalige toename van de regeldruk staat een naar verwachting *structurele afname* van de regeldruk voor woningcorporaties en woonruimteverdelers tussen € 9,66 miljoen en € 9,75 miljoen per jaar. De regeldruk voor woningzoekenden neemt naar verwachting structureel af met ongeveer € 3,7 miljoen per jaar.

⁵ Onderzoek regeldruk wijziging Woningwet digitale inkomensvoets, Sira Consulting, 13 juni 2022

Voor woningzoekenden die zich na inwerkingtreding van het voorliggende wetsvoorstel inschrijven, zijn de mogelijke regeldrukgevolgen niet benoemd. Ook de regeldrukgevolgen voor woningcorporaties en woonruimteverdelers die gepaard gaan met het verzoek om aangewezen te worden door de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, zijn nog niet in beeld gebracht.

4.1 Het college adviseert de regeldrukberekening in de toelichting bij het wetsvoorstel op de hiervoor genoemde punten aan te vullen conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van dit voorstel:

Het voorstel indienen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris